

Navodila za zdravstvene delavce

Koronavirusna bolezen 19 (COVID-19)

Kaj je COVID-19?

V Vuhanu na Kitajskem so v decembru 2019 zaznali več primerov pljučnic. Pri bolnikih so izključili številne običajne povzročitelje pljučnic oz. respiratornih okužb in potrdili okužbo z novim koronavirusom (SARS-CoV-2).

Kakšni so znaki bolezni?

Bolezen se kaže z vročino, kašljem in oteženim dihanjem.

Pri bolnikih, ki ustrezajo definiciji primera, je potrebno posumiti na možnost okužbe z virusom **SARS-CoV-2**.

Ukrepi:

- Bolnike prosite, da si nadenejo **kirurško masko** takoj, ko posumite na možnost okužbe s SARS-CoV-2.
- Pregled naj opravijo v **izolacijskem prostoru**, ločeno od ostalih bolnikov. Zdravstveni delavci, ki vstopajo v izolacijski prostor, mora upoštevati navodila za preprečevanje prenosa okužbe in nositi osebno varovalno opremo v skladu s priporočili.
- Pri obravnavi bolnika upoštevamo standardno, kapljično in kontaktno izolacijo; pri odvzemu kužnin, izvajanju postopkov, pri katerih nastaja aerosol (npr. intubacija, oživljanje), ali obravnavi bolnika v bolnišnici tudi aerogeno izolacijo.
- Obravnava bolnika naj poteka v skladu z dobro klinično prakso. Zdravljenje poteka po presoji lečečega zdravnika.
- Bolnikom, sumljivim na okužbo s SARS-CoV-2, se odvzamejo kužnine za potrditev, izključitev okužbe: **bris nosno-žrelnega prostora, bris žrela, sputuma ali BAL**. Izbrani ali dežurni zdravnik napoti bolnika na odvzem kužnin na eno od 16 lokacij po navodilih Ministrstva za zdravje. Ob odvzemu vzorca je

potrebno uporabljati osebno varovalno opremo v skladu s priporočili.

- Mikrobiološka diagnostika se izvaja na **Inštitutu za mikrobiologijo in imunologijo Medicinske fakultete v Ljubljani in Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano** (NLZOH -Oddelek za medicinsko mikrobiologijo Maribor, Koper, Celje in Novo mesto ter Laboratorij javnozdravstveno virologijo Ljubljana) in Univerzitetna klinika za pljučne bolezni in alergijo na Golniku. V Sloveniji se samoplačniško testiranje ne izvaja.
- Svetujemo, da se **izključuje/potrjuje ostale običajne povzročitelje pljučnice** (bakterijske povzročitelje, povzročitelje atipičnih pljučnic, predvsem legionelo) in virusne povzročitelje pljučnic (viruse influence, adenoviruse, RSV, virus parainfluence itd.), ker obstaja možnost hkratnih okužb.
- Epidemiolog obravnava kontakte primera. Epidemiolog zdravim visoko rizičnim tesnim kontaktom priporoči karanteno v domačem okolju, zdravim drugim tesnim kontaktom pa omejitev gibanja ne priporoči. Tesnim kontaktom v zdravstvu glede samoizolacije in odsotnosti z dela oziroma premestitvi na drugo delovno mesto svetuje Služba za preprečevanje in obvladovanje bolnišničnih okužb (SPOBO) zdravstvene ustanove.